

ЗАКОН

за устройството на държавния бюджет

(обн., ДВ, бр. 67 от 1996 г.; изм., бр. 46 от 1997 г., бр. 154 от 1998 г., бр. 74 от 2002 г., бр. 87 от 2005 г.; попр., бр. 89 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 80 от 2007 г., бр. 98 от 2008 г. и бр. 54 от 2011 г.)

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С този закон се уреждат съставянето, приемането, изпълнението и отчитането на държавния бюджет на Република България.

(2) Този закон урежда освен бюджетния процес и отношенията между държавния бюджет и бюджетите на общините, както и режима на извънбюджетните средства.

Чл. 2. (1) Държавният бюджет обхваща приходите и разходите на държавата.

(2) Приходите на държавата са данъчни и неданъчни и се набират от физически и юридически лица по ред, определен със закон.

(3) Данъчните приходи се определят по силата на действащите данъчни закони към датата на влизане в сила на годишния закон за държавния бюджет.

(4) Промени на данъците във всички елементи на данъчната уредба след срока по ал. 3 не трябва да се предвижда да влизат в сила по-рано от изменение на действащия или влизането в сила на закона за държавния бюджет за следващата бюджетна година.

(5) Разпоредбите на закони, които предвиждат увеличаване на разходите или намаляване на приходите, след като е приет годишният закон за държавния бюджет, влизат в сила не по-рано от изменението му или влизането в сила на закона за държавния бюджет за следващата година.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) В държавния бюджет се включват разходи за издръжка на държавната администрация, отбраната и сигурността, съдебната власт, образованието, здравеопазването, културата, науката, социалните грижи и други разходи, включително за стопанската сфера, както и за изплащането на вътрешния и външния дълг на страната и на вноската на Република България в общия бюджет на Европейския съюз.

(7) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Вноската на Република България в общия бюджет на Европейския съюз се определя ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година съгласно европейското законодателство в областта на собствените ресурси.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Приходите и разходите се групират по единна бюджетна класификация, която се утвърждава от министъра на финансите.

(9) (Предишна ал. 8 - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Приходите не са целеви и служат за покриване на разходите.

Чл. 3. (Доп. - ДВ, бр. 46 от 1997 г., изм., бр. 87 от 2005 г., бр. 54 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) (1) Бюджетното салдо представлява разлика между приходите и разходите, които не са елемент на финансирането по ал. 5.

(2) Превишението на приходите над разходите по ал. 1 е положително бюджетно салдо - излишък.

(3) Превишението на разходите над приходите по ал. 1 е отрицателно бюджетно салдо - дефицит.

(4) Финансирането е равно на бюджетното салдо с противоположен знак.

(5) Елементите на финансирането са постъпленията и погашенията по външни и вътрешни заеми, операциите с държавни ценни книжа, постъпленията от приватизация, касовите операции по придобиване и реализиране на финансови активи, друго финансиране и изменение в наличността на паричните средства.

Чл. 4. (1) (Доп. - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Държавният бюджет обхваща републиканския бюджет, бюджета на Народното събрание и бюджета на съдебната власт.

(2) Републиканският бюджет се състои от централен бюджет и бюджети на държавните органи.

Чл. 5. (1) (Предишен текст на чл. 5 - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) Централният бюджет включва републиканските приходи и разходи, извършвани пряко от Министерския съвет или чрез делегирани от него права на министъра на финансите.

(2) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2008 г.) В централния бюджет се включват като самостоятелно обособена част средствата и операциите на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система по ред, определен със закон.

Чл. 6. (1) (Доп. - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Органите, които администрират приходите в държавния бюджет, са Народното събрание, Висшият съдебен съвет и всички държавни органи и бюджетни организации, на които със закон или с акт на Министерския съвет е възложено събирането и отчитането на бюджетните приходи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Държавните органи, разпоредители с бюджетни кредити, се определят от Министерския съвет и са първостепенни и второстепенни.

(3) Разпоредителите с бюджетни кредити от по-ниска степен се определят от министъра на финансите, когато това произтича от закон.

Чл. 6а. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) (1) Първостепенен разпоредител с бюджетни кредити по бюджета на Народното събрание е председателят на Народното събрание или упълномощено от него лице.

(2) Второстепенните разпоредители с бюджетни кредити по бюджета на Народното събрание се определят с Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

(3) Първостепенен разпоредител с бюджета на съдебната власт е Висшият съдебен съвет, а органите на съдебната власт, които са юридически лица, Инспекторатът към Висшия съдебен съвет и Националният институт на правосъдието, са второстепенни разпоредители с бюджетни кредити.

Чл. 7. (1) Бюджетите на държавните органи и бюджетните организации включват

всички приходи и разходи за дейността им.

(2) Бюджетите на държавните органи и бюджетните организации се състоят от собствените бюджети на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити и бюджетните сметки на второстепенните и от по-ниска степен разпоредители с бюджетни кредити.

(3) Министърът на финансите по предложение на съответния първостепенен разпоредител може да разрешава за отделни второстепенни разпоредители съставянето на бюджет вместо на бюджетна сметка.

Чл. 7а. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Народното събрание има самостоятелен бюджет, който се съставя от неговия председател и се приема с годишния закон за държавния бюджет.

Чл. 8. (1) (Нова - ДВ, бр. 74 от 2002 г.) Органите на съдебната власт имат самостоятелен бюджет, който се приема от Народното събрание по органи на съдебната власт.

(2) (Предишна ал. 1 - ДВ, бр. 74 от 2002 г.) Бюджетът на съдебната власт включва всички приходи от дейността на органите на съдебната власт и разходите за тяхната издръжка.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 74 от 2002 г.) Бюджетът на съдебната власт се състои от собствения бюджет на Висшия съдебен съвет и бюджетните сметки на органите на съдебната власт.

Чл. 9. (Доп. - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Приходите и разходите по бюджетите на Народното събрание, държавните органи, бюджетните организации и съдебната власт и отношенията им с централния бюджет, субсидии или вноски се определят с годишния закон за държавния бюджет.

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) С държавния бюджет се определят необходимите парични средства за изпълнение на държавните функции и задачи при спазване принципите на законосъобразност, икономичност, ефективност, ефикасност и публичност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Разпоредителите с бюджетни кредити са отговорни за изграждането, поддържането, функционирането, актуализирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.

(3) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Функцията по вътрешен одит в разпоредителите с бюджетни кредити се осъществява в съответствие с действащото законодателство.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Министерският съвет внася в Народното събрание предложение за изменение на държавния бюджет, когато през бюджетната година се очертаят отклонения с неблагоприятен ефект за приходите и разходите, увеличаващи бюджетния дефицит, предвиден с годишния закон за държавния бюджет.

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) В републиканския бюджет, в бюджета на Народното събрание и в бюджета на съдебната власт се предвиждат резерви за неотложни непредвидени разходи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Размерът на резервите по републиканския бюджет,

бюджета на Народното събрание и бюджета на съдебната власт се определя с годишния закон за държавния бюджет.

(3) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Резервът по бюджета на Народното събрание се използва по решение на председателя на Народното събрание.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Резервът по републиканския бюджет се използва по решение на Министерския съвет.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Резервът по бюджета на съдебната власт се използва по решение на Висшия съдебен съвет.

Чл. 12. (1) Държавният бюджет се съставя и се изпълнява за една бюджетна година.

(2) Изпълнението на държавния бюджет започва от 1 януари и приключва на 31 декември.

Чл. 12а. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2011 г. , в сила от 1.01.2012 г.) Максималният размер на разходите по консолидираната фискална програма не може да надвишава 40 на сто от прогнозния брутен вътрешен продукт.

Чл. 13. Министерският съвет определя реда и начина на съставяне и внасяне в Народното събрание за утвърждаване на военновременен бюджет на Република България.

Глава втора

СЪСТАВЯНЕ НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ

Чл. 14. (1) Министерството на финансите съставя бюджетна прогноза в съответствие с извършени от него и от други институции икономически разработки и анализи за динамиката на brutния вътрешен продукт, цените, доходите, кредитната и валутната политика и за основните финансови резултати от дейността на държавните, общинските и частните стопански субекти.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2011 г. , в сила от 1.01.2012 г.) Бюджетната прогноза е оценка на предвижданите параметри на консолидираната фискална програма за следващите три години, която ежегодно се актуализира и се одобрява от Министерския съвет.

(3) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Министерският съвет с бюджетната прогноза по ал. 2 приема разходни тавани за следващите три години по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити.

Чл. 15. (1) Министърът на финансите на основата на бюджетната прогноза изготвя и изпраща бюджетни насоки до държавните органи за съставяне на проект на годишните им бюджети и определя сроковете за тяхното представяне.

(2) Министерството на финансите едновременно с изготвянето на проектите на годишните бюджети на държавните органи и независимо от тях съставя проект на държавния бюджет.

Чл. 16. (1) Сметната палата и Висшият съдебен съвет съставят проекти на бюджети, които представят в Министерството на финансите, за да бъдат включени като част от проекта на държавния бюджет.

(2) Министерството на финансите разглежда представените по реда на ал. 1 проекти и уведомява писмено държавните органи за становището си по тях.

Чл. 16а. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) (1) Председателят на Народното събрание предлага на министъра на финансите за становище тригодишна прогноза за бюджета на Народното събрание, проект на бюджет, включително с разходи по програми за съответната година.

(2) Министърът на финансите уведомява писмено Народното събрание за становището си по проектите по ал. 1.

(3) При различия по ал. 1 и 2 се съгласува окончателен проект на бюджет на Народното събрание на равнище председател на Народното събрание и министър-председател или упълномощени от тях лица, който се включва като част от проекта на държавния бюджет.

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Президентът, Министерският съвет, Конституционният съд, министерствата, ведомствата и другите бюджетни организации представят на министъра на финансите в определения от него срок проектите на бюджетите си, съпроводени с доклад и разчети, уточняващи размера на отделните приходи и разходи.

(2) Министерството на финансите съставя проектобюджета на държавните органи по ал. 1 в случаите, когато те не са представили своя проект в определения им срок.

(3) Министерството на финансите анализира представените проекти, проверява законосъобразността на предвидените приходи и разходи и тяхната обосновааност и провежда диалог с държавните органи и бюджетните организации.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Разногласията по проектите на бюджетите между Министерството на финансите и органите по чл. 17, ал. 1 се решават от Министерския съвет.

Чл. 19. Министърът на финансите изготвя окончателния проект на държавния бюджет и го внася в Министерския съвет заедно с мотивиран доклад.

Чл. 20. (1) Министерският съвет разглежда проекта на държавния бюджет и при необходимост извършва промени в него.

(2) Министерският съвет няма право да извършва промени в проектобюджетите на съдебната власт и Сметната палата и ги внася в Народното събрание във вида, в който са му представени.

(3) Министерският съвет може да преценява проектобюджетите на държавните органи по ал. 2 и да изработи становище по тях, включвайки го в общите параметри на проекта на държавен бюджет, който внася в Народното събрание.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г., доп., бр. 54 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) Проектът на държавния бюджет се придружава от консолидирана фискална програма. Когато бюджетното салдо по консолидираната фискална програма е дефицит, то не може да надвишава 2 на сто от брутния вътрешен продукт.

(5) Министерският съвет внася проекта на държавния бюджет в Народното събрание не по-късно от два месеца преди началото на бюджетната година.

(6) Ако държавният бюджет не е внесен в необходимия срок, за да бъде приет до началото на бюджетната година, Министерският съвет представя мотиви за забавянето и иска разрешение от Народното събрание за продължаване на срока.

Глава трета

ПРИЕМАНЕ НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ

Чл. 21. (1) Законопроектът за държавния бюджет се разглежда по реда, установен с Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

(2) Комисията, отговаряща за бюджета, при разглеждането на законопроекта обобщава становищата на постоянните комисии на Народното събрание и предложенията на народните представители и се произнася по тях при запазване на предложения баланс между приходите и разходите.

(3) При поискване от постоянните комисии на Народното събрание министерствата, ведомствата и другите държавни органи предоставят допълнителни справки и пояснения по приходите и разходите.

Чл. 22. (1) Народното събрание изслушва доклад на Министерския съвет, представен от министъра на финансите, и доклад от комисията, отговаряща за бюджета, след което обсъжда проекта на годишния закон за държавния бюджет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Държавният бюджет се приема със закон по съставни бюджети, включващи основните им видове приходи, разходи и трансфери, бюджетното салдо по републиканския бюджет и неговото финансиране, общите суми на приходите и разходите на бюджетите на държавните органи и отношенията им с централния бюджет, отношенията на държавния бюджет с бюджетите на общините и отношенията с извънбюджетните фондове.

Чл. 23. (1) Министерският съвет приема постановление за изпълнението на държавния бюджет до един месец след обнародването на годишния закон за държавния бюджет.

(2) Постановлението конкретизира стойностните и натуралните показатели по бюджетите на държавните органи и бюджетните организации.

(3) Първостепенните разпоредители с бюджетни кредити разпределят бюджетите си, одобрени от Народното събрание и конкретизирани от Министерския съвет, по пълна бюджетна класификация и по тримесечия и утвърждават бюджетните сметки на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити.

(4) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Председателят на Народното събрание или упълномощено от него лице разпределя бюджета на Народното събрание по пълна бюджетна класификация и по тримесечия и утвърждава бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Висшият съдебен съвет разпределя бюджета си по пълна бюджетна класификация и по тримесечия и утвърждава бюджетните сметки на съдебните органи.

Чл. 24. Първостепенните разпоредители с бюджетни кредити представят бюджетите си в Министерството на финансите до един месец след обнародването на постановлението за изпълнението на държавния бюджет.

Чл. 25. Министерството на финансите се произнася по законосъобразността и тримесечното разпределение на бюджетите, съставени от държавните органи и бюджетните организации, и при нарушения ги задължава в определен от него срок да ги отстранят.

Чл. 26. (1) В случай че до началото на бюджетната година държавният бюджет не бъде приет от Народното събрание, приходите на бюджета се събират в съответствие с действащите закони, а разходите се извършват в размери, не по-големи от размера на разходите за същия период на предходната година, и като се отчитат влезли в сила нормативни актове на Народното събрание и Министерския съвет, които предвиждат допълнителни или намалени бюджетни средства.

(2) Ако приходите не покриват разходите, Министерският съвет може да ползва месечно държавен кредит, включително и чрез емисии на държавни ценни книжа, в размер не повече от половината от средномесечния му размер за предходната година.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г.).

(4) Разпоредбата на ал. 1 не може да се прилага повече от три месеца.

(5) Когато държавният бюджет не е приет в срока по ал. 4, Народното събрание определя допълнителен срок за събиране на приходи и за извършване на разходи.

Чл. 27. (1) Министерският съвет може да бъде упълномощаван от Народното събрание да сключва договори за извършване на определени дейности, заплащането на които изцяло или частично ще се извърши през следващите години, свързано с изпълнението на одобрени от Министерския съвет програми.

(2) Предложение до Народното събрание за даване на пълномощията се прави от Министерския съвет с проекта за годишния бюджет.

(3) В годишния държавен бюджет се включва частта от разходите по сключените от Министерския съвет договори, която ще бъде изплатена през съответната бюджетна година.

(4) Поемането на задължения за бъдещи периоди, които предполагат увеличаване на държавния дълг, може да стане само със закон.

Глава четвърта

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ

Чл. 28. (1) Министерският съвет организира изпълнението на републиканския бюджет чрез Министерството на финансите и държавните органи - първостепенни разпоредители с бюджетни кредити.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 80 от 2007 г.).

(3) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Председателят на Народното събрание организира изпълнението на бюджета на Народното събрание.

Чл. 29. (1) Държавният бюджет се изпълнява на касова основа.

(2) Касовото изпълнение на държавния бюджет се организира и осъществява от Българската народна банка по ред, определен в Закона за Българската народна банка.

(3) Касовото изпълнение на държавния бюджет, включително съхраняването на парични средства и ценности, се извършва безплатно, като се спазва поредността на плащанията към бюджета, установена със закон.

(4) Министърът на финансите и управителят на Българската народна банка издават наредба за касовото изпълнение на държавния бюджет, бюджетите на общините и фондовете и извънбюджетните сметки.

Чл. 30. Режимът на банковата тайна не се прилага за операциите и наличностите по банковите сметки на разпоредителите с бюджетни кредити, когато министърът на финансите изисква информация за тях.

Чл. 31. (1) Министерството на финансите периодично разпределя и насочва постъпилите приходи в съответствие с тримесечното разпределение на разходите.

(2) Разходите се извършват до размера на постъпилите приходи по банковите сметки на републиканския бюджет и разпоредителите с бюджетни кредити.

Чл. 32. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 1997 г.).

Чл. 33. (1) При временни касови разриви по републиканския бюджет или бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити Министерството на финансите може да отпуска или ползва безлихвени заеми за сметка на свободни бюджетни и извънбюджетни средства.

(2) Заемите по ал. 1 са със срок до три месеца, който не може да изтича след края на бюджетната година.

Чл. 34. (1) Министърът на финансите в изпълнение на нормативен акт може да прехвърля кредити от един бюджет в друг, когато не се нарушава балансът на държавния бюджет.

(2) Министърът на финансите по взаимно предложение на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити може да прехвърля кредити от един бюджет в друг, без да изменя размера им и целта, за която са предназначени.

(3) Министърът на финансите по предложение на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити може да дава съгласие за вътрешни компенсирани промени на кредитите между елементите на бюджетната класификация по бюджетите им.

(4) Първостепенните разпоредители с бюджетни кредити извършват съответните корекции по бюджетните сметки на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити в рамките на промените по ал. 1 - 3.

(5) Първостепенният разпоредител с бюджетни кредити извършва промени на кредитите между бюджетните сметки на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити, които не променят параметрите на одобрения му бюджет.

Чл. 35. (1) Министерският съвет може да одобри допълнителни бюджетни кредити от резерва при неотложни непредвидени разходи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Министерският съвет по предложение на министъра на финансите може да одобри допълнителни бюджетни кредити в размер до 1,5 на сто от разчета на приходите по консолидираната фискална програма за съответната година, когато те са покрити от преизпълнение на собствени приходи и/или от разкриване на нови приходоизточници.

(3) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Алинея 2 се прилага, без да се влошава балансът на консолидираната фискална програма по чл. 20, ал. 4.

(4) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г., попр., бр. 89 от 2005 г.) Допълнителни бюджетни кредити над размера по ал. 2 се одобряват от Народното събрание по предложение на Министерския съвет, когато те са покрити от преизпълнение на собствени приходи и/или от разкриване на нови приходоизточници, без да се влошава балансът на консолидираната фискална програма.

(5) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Министърът на финансите може да одобри допълнителни бюджетни кредити за средствата от дарения, помощи и други безвъзмездно получени суми.

(6) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Председателят на Народното събрание може да одобри бюджетни кредити от резерва по бюджета на Народното събрание при неотложни непредвидени разходи.

(7) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 87 от 2005 г., предишна ал. 6, бр. 80 от 2007 г.) Висшият съдебен съвет може да одобри допълнителни бюджетни кредити от резерва по бюджета на съдебната власт при неотложни непредвидени разходи.

Чл. 36. (1) Не се допуска извършването на разходи или поемането на задължения, които влошават баланса на бюджета, освен в случаите, когато по предложение на Министерския съвет Народното събрание е приело съответни промени в годишния закон за държавния бюджет.

(2) Не се допуска започването на програми или проекти, изискващи бюджетни кредити, които не са включени в годишния закон за държавния бюджет, освен в случаите, когато са налице условията на чл. 27.

(3) Министерският съвет не разглежда предложения за допълнителни бюджетни кредити, когато по тях няма писмено становище на министъра на финансите.

Чл. 37. (1) Сметната палата осъществява контрол за изпълнението на държавния бюджет съгласно Закона за Сметната палата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г.) Народното събрание, Министерският съвет, министърът на финансите, ръководителите на министерствата и другите ведомства и органите на приходната и митническата администрация осъществяват контрол върху изпълнението на държавния бюджет в рамките на своите компетенции.

Чл. 38. Министърът на финансите може да преустанови трансфера на определените с годишния закон за държавния бюджет субсидии, както и да блокира сметките на бюджетни организации при неизпълнение на разпоредбите на действащото

законодателство или при констатирани нарушения на финансовата дисциплина.

Глава пета

ПРИЕМАНЕ НА ОТЧЕТА НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ

Чл. 39. (1) Изпълнението на държавния бюджет завършва на 31 декември.

(2) Министърът на финансите и управителят на Българската народна банка или упълномощени от тях лица определят реда за приключването на банковите сметки, включително и остатъците по тях, на разпоредителите с бюджетни кредити.

(3) Срокът за приключването на държавния бюджет е до 31 януари на следващата бюджетна година.

(4) Поетите за изплащане в рамките на бюджетната година задължения трябва да бъдат изплатени от съответните разпоредители с кредити до 31 декември.

(5) Задължения по влезли в сила решения на съда, непредвидени в съответния бюджет за текущата година, задължително се изплащат със следващия бюджет.

Чл. 40. (1) Първостепенните разпоредители с бюджетни кредити съставят периодични и годишни отчети за касовото изпълнение на бюджетите си по пълна бюджетна класификация, включвайки и отчетите на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) Министерството на финансите съставя отчет за изпълнението на държавния бюджет по пълна бюджетна класификация въз основа на отчетите на централния бюджет, Народното събрание, съдебната власт и отчетите на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити, заверени от Сметната палата.

(3) Министерството на финансите съгласувано със Сметната палата определя реда и сроковете за съставянето и представянето на отчетите по ал. 1 и 2.

Чл. 41. (1) Годишният отчет за изпълнение на държавния бюджет се разглежда от Министерския съвет и се внася в Народното събрание по показателите, по които е бил приет за съответната година.

(2) Комисията, отговаряща за бюджета, съгласувано с другите постоянни комисии при Народното събрание разглежда отчета за изпълнението на държавния бюджет и дава заключение по него.

(3) Сметната палата представя на Народното събрание доклад по отчета за изпълнението на държавния бюджет.

(4) Народното събрание приема с решение отчета за изпълнението на държавния бюджет не по-късно от края на следващата бюджетна година.

Глава шеста

ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ И БЮДЖЕТИ НА ОБЩИНИТЕ

Чл. 42. (1) В републиканския бюджет се предвиждат средства за финансово подпомагане на общините.

(2) Средствата по ал. 1 се предоставят под формата на общи субсидии на основата на обективни критерии, като в конкретни случаи могат да се използват целеви субсидии или субвенции.

(3) Държавата може да подпомага общините и чрез преотстъпване на държавни приходи.

(4) Размерът на средствата за осигуряване на финансовото подпомагане на общините, формата на предоставянето им и редът за преотстъпване на държавни приходи се определят с годишния закон за държавния бюджет.

Чл. 43. (1) При временен недостиг на средства по бюджетите на общините от държавния бюджет могат да се отпуснат безлихвени заеми, които се възстановяват не по-късно от края на бюджетната година по ред и в срокове, определени от министъра на финансите.

(2) Отпуснатите по ал. 1 заеми от държавния бюджет за бюджетите на общините не могат да надвишат размера на постъпленията от собствени приходи, получени през месеца, предхождащ месеца на отпускането.

(3) За невъзстановените в срок заеми от държавния бюджет общините заплащат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

(4) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г., в сила от 1.11.2005 г.) При недостиг на средства по бюджетите на общините могат да се отпускат безлихвени заеми за финансиране на разходи, в това число и за данък върху добавената стойност, до възстановяването им по одобрени проекти и програми, съфинансирани от Европейския съюз.

(5) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г., в сила от 1.11.2005 г.) Безлихвените заеми по ал. 4 се отпускат и възстановяват при условия, по ред и в срокове, определени с акт на Министерския съвет.

Чл. 44. (1) Общините правят вноски от бюджетите си в държавния бюджет по ред, определен със закон.

(2) Общините възстановяват в държавния бюджет неусвоените средства от целеви държавни субсидии или субвенции.

(3) Не подлежат на внасяне в държавния бюджет допълнително разкритите приходи и реализираните икономии в процеса на изпълнение на бюджетите на общините.

(4) Средствата по ал. 3 се използват по решение на общинските съвети.

Глава седма

ИЗВЪНБЮДЖЕТНИ СРЕДСТВА

Чл. 45. (1) Извънбюджетни са всички средства, които се събират и разходват по силата на закон от държавните органи и бюджетните организации, без да се включват в държавния бюджет.

(2) Получените дарения, помощи, както и средствата по международни програми и споразумения се разходват и отчитат по реда на извънбюджетните средства, когато не е предвидено да постъпват в държавния бюджет.

(3) Не са извънбюджетни средства традиционните бюджетни приходи, освен ако в закон е предвидено друго.

Чл. 46. (Отм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.).

Чл. 47. (1) Извънбюджетните средства се събират и разходват чрез фондове и извънбюджетни сметки с приходна и разходна част, които се съставят в съответствие с единната бюджетна класификация.

(2) Фондовете се утвърждават от Министерския съвет по предложение на съответния първостепенен разпоредител съгласувано с министъра на финансите, освен ако в закона за тяхното създаване е посочено друго.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Извънбюджетните сметки по републиканския бюджет с изключение на откритите по реда на чл. 45, ал. 2 се утвърждават от министъра на финансите по предложение на съответния първостепенен разпоредител.

Чл. 47а. (Нов - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Промените по извънбюджетните сметки и фондове се извършват по реда на чл. 34 и 35.

Чл. 48. Операциите по касовото изпълнение на фондовете и извънбюджетните сметки се извършват по реда на чл. 29.

Чл. 49. (1) Отчетите на извънбюджетните сметки и фондове се изготвят и представят заедно с отчетите за изпълнението на съответните бюджети и бюджетни сметки.

(2) Отчетите на извънбюджетните сметки и фондове подлежат на заверка от Сметната палата по реда за заверяване на отчетите за изпълнението на бюджетите на държавните органи.

(3) Отчетите по ал. 1. се представят от министъра на финансите в Министерския съвет, който ги разглежда и ги внася в Народното събрание заедно с отчета на държавния бюджет.

Чл. 50. Набирането, използването и отчитането на чуждите средства от държавните органи и бюджетните организации се извършват по ред, определен от министъра на финансите и управителя на Българската народна банка.

Чл. 51. Контролът върху извънбюджетните средства се осъществява от органите и по реда, установени за държавния бюджет.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2007 г.) "Държавни органи" са президентът, Министерският съвет, министерствата и другите ведомства, областните администрации, Конституционният съд и други бюджетни организации, определени със закон.

2. "Бюджетни приходи" са очакваните и постъпилите парични средства в държавния бюджет въз основа на нормативни актове.

3. "Администриране на приходи" е дейност по събиране и отчитане на приходите в държавния бюджет.

4. "Бюджетни разходи" са предвидените и разходваните парични средства от държавния бюджет съгласно законите на страната.

5. "Бюджетен кредит" е сумата, гласувана в рамките на бюджета, даваща право за извършване на разход.

6. "Бюджетна субсидия" е сумата, предоставяна безвъзмездно от държавния бюджет с общо или целево предназначение.

7. "Бюджетна субвенция" е сумата, предоставяна безвъзмездно от държавния бюджет под определено условие.

8. "Бюджетна сметка" е финансово-правна форма, чрез която се регламентират разходите, които дадена бюджетна единица може да извърши за съответната бюджетна година.

9. "Изменение в задлъжнялостта на бюджета" е получаването и погасяването на заеми от външни и вътрешни източници.

10. "Изменение на обема на паричните ресурси на бюджета" е увеличаването или намаляването на банковите наличности на държавата.

11. "Фонд" е финансово-правна форма, чрез която се регламентират извънбюджетните приходи и разходи на държавните органи и бюджетните организации и отношенията им с държавния бюджет във връзка със задачи от национален характер.

12. "Извънбюджетна сметка" е финансово-правна форма, чрез която се регламентират извънбюджетните приходи и разходи, с които държавните органи и бюджетните организации могат да се разпореждат за съответната бюджетна година в рамките на своята компетентност.

13. "Чужди средства" са съдебните гаранции, гаранциите за обезпечаване на временен внос, депозитите за участие в търгове и други подобни средства, временно съхранявани от държавния орган или от бюджетната организация за сметка на други лица.

14. (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) "Консолидираната фискална програма" включва държавния бюджет, бюджета на Държавното обществено осигуряване, бюджета на Националната здравноосигурителна каса, бюджетите на общините, бюджетите на Българската национална телевизия, Българското национално радио, държавните висши училища, Българската академия на науките, извънбюджетните сметки и фондове и другите

бюджетни предприятия по смисъла на § 1, т. 1 от Закона за счетоводството.

§ 2. Разпоредбите на закона могат да бъдат изменяни, допълвани или отменени единствено с нов закон за устройството на държавния бюджет или със специален закон за изменение и допълнение на този закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Законът за съставяне и изпълнение на държавния бюджет (обн., Изв., бр. 91 от 1960 г.; изм. и доп., ДВ, бр. 99 от 1963 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 27 от 1992 г. и бр. 104 от 1995 г.) се отменя.

§ 4. Съставянето, приемането и изпълнението на държавния бюджет на Република България и извънбюджетните фондове и сметки за 1996 г. и отчитането на държавните бюджети за периода 1992 - 1996 г. се извършват по реда на Закона за съставяне и изпълнение на държавния бюджет.

§ 5. До приемането на закон, уреждащ организацията на бюджета на Съвета за взаимно осигуряване на членовете на трудовопроизводителните кооперации, той се включва в държавния бюджет и представлява самостоятелна част от него.

§ 6. Устройството на бюджетите на общините се урежда с отделен закон.

§ 7. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА към Закона за изменение и допълнение на Закона за устройството на държавния бюджет

(ДВ, бр. 87 от 2005 г.)

§ 10. Законът влиза в сила от 1 януари 2006 г., с изключение на § 7, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".